

In memoriam Cor Kamstra (1958-2022)

door Eddie Scholl

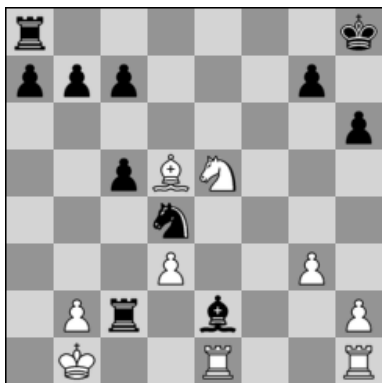
In de nacht van zondag 27 op maandag 28 maart is ons oud-lid Cor Kamstra te Groningen onverwacht aan de gevolgen van een hartinfarct overleden. Hij werd 63 jaar.

Cor Kamstra was afkomstig uit Sneek, maar verhuisde voor zijn studie economie naar Groningen, alwaar hij lid werd van zowel Unitas als van S.C. Groningen. In 1982-1983 en 1983-1984 werd hij clubkampioen van S.C. Groningen. Nadat hij zijn studie had afgebroken en naar Sneek was teruggekeerd, werd hij in 1988 opgenomen in het eerste tental van Philidor en deed hij ook zijn intrede in de interne competitie van onze club, omdat hij meende daar meer tegenstand te zullen ondervinden dan in de interne competitie van Sneek. Dat leidde tot clubkampioenschappen in de drie opvolgende jaren 1990, 1991 en 1992. Bovendien werd hij in 1990 Fries kampioen, voor o.a. Eelke Wiersma, Yge Visser en Bas van der Lijn.

Tot en met het seizoen 1994-1995 bleef Cor voor Philidor 1 uitkomen, al was hij inmiddels weer naar Groningen verhuisd en speelde hij intern voor S.C. Groningen, waar hij in 1993-1994 opnieuw clubkampioen werd.

Enkele jaren later trad hij in dienst van SO-ON, de in Groningen opgerichte stichting die het jeugdschaken in de drie noordelijke provincies wilde bevorderen. Hij deed er bureauwerk, maar begon zich ook als schaaktrainer te ontwikkelen. Nadat de stichting was opgeheven ging hij zelfstandig door als trainer, o.a. met behulp van een eigen website. Tijdens de jaarlijkse kersttoernooien in Groningen verleende hij vaak hand- en spandiensten, maar de laatste jaren liet hij zich steeds minder zien in de schaakwereld.

Cor was een sympathiek en bescheiden type, dat een wat teruggetrokken leven leidde. Behalve op het schaakbord was hij ook vaardig met de pen. Zo deed hij enkele jaren de verslaggeving van wedstrijden van Philidor 1 in de KNSB-competitie voor het toenmalige landelijke schaakblad Schaaknieuws. Het hoogtepunt daarvan bereikte hij in zijn verslag van het duel Philidor 1 - Volmac 2 uit het seizoen 1993-1994, een wedstrijd die de opmaat vormde voor de degradatie van het eerste.

Een belangrijke wedstrijd was dit voor Philidor, want de club heeft de punten hard nodig. Het mocht echter niet zijn. 4½-5½ werd het, voor de derde maal achter elkaar deze kleinste nederlaag voor de Ljouweters. Pech is hardnekkig.

De match werd verloren door een sportief drama, een enorme blunder in de allesbeslissende laatste partij. Welke beklagenswaardige sukkel hiervoor verantwoordelijk was? U heeft al uw vermoeden?

Mijn persoonlijk verslag zal u alles uit de doeken doen.

4½-4½ stond het en beide teams konden zich daarin vinden. Goede

overwinningen waren er voor Reinderman, Scholl en De Jong voor Philidor. Kool, Bosman en Timmerman hadden voor Volmac een duit in het zakje gedaan.

Timmerman won van 'de muur van Baflo' Erik Hoeksema. "Paardgrapje overzien, altijd lastig", vatte Erik zijn partij samen.

Het tiende bord zorgde voor rauw vertier. Zie het diagram bij de partij **Hania - De Zeeuw**. Wit staat verloren en geeft nu de kwaliteit voor z'n allerlaatste kans: een smerig trucje.

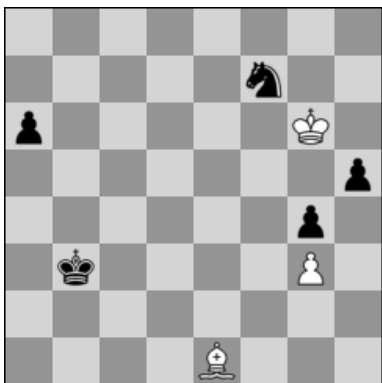
1.Thf1!! Lxf1 2.Txf1, waarna een gespannen wachten aanvangt. Zou hij het zien?

2... c6? Hoi, hoi, hoera! Nu op de vleugels van gezang:

3.Tf8+ Txf8 4.Pg6+ en eeuwig schaak. Remise.

Toen ging alles nog goed, 4½-4½. De laatste partij, mijn partij moet de beslissing brengen. Alle toeschouwers scharen zich om het ene bord. Wordt het 5-5 of pakt Philidor zelfs twee onschatbaar belangrijke punten?

Van der Griendt - Kamstra

1... Kc2?? Huh?? **2.Kxf7** De oudere toeschouwers, trouwe bezoekers van Philidor's KNSB-wedstrijden hebben nog niets door. Zij kijken met verbaasde ogen naar het bord. Zo niet mijn teamgenoten. Donker geroezemoes, hoofdschuddende gezichten en een enkele kwade blik vallen daar te bespeuren. Ik speel nog maar even door.

2... Kd1 3.La5 Nu heeft iedereen door wat er is gebeurd. De tijing heeft de bar bereikt vanwaar de overige teamleden in een kring om mij heen komen staan.

3... Ke2 4.Kg6 De kring om het bord wordt kleiner, de gezichten grauer en grimmiger. Dit zijn de contouren van een volksgericht.

Die Kamstra heeft geblunderd! Daar gaan onze matchpunten! Zijn schuld als we degraderen!

Zouden ze gewelddadig zijn? Het is verschrikkelijk wat boze Friezen vermogen.

Februari 1994: Kamstra bij Dokkum vermoord. Maar nee, zo zijn schakers niet.

Toch nog maar een zetje gespeeld. Misschien gaan ze wel weg.

4... Kf3 5.Lc7 Nu kan ik niets meer spelen en geef het dus op. 1-0

Zonnebril, eerstebordspeler, teamleider en voorzitter, allemaal hebben ze mij wat te zeggen.

Klootzak! Als je je maar niet voor mijn trein stort! Geld terug, het geld terug! Waar dacht je aan toen je je paard liet staan?

Groot heb ik me gehouden en waar dat niet meer kon, getroost met de gedachte dat ook zij eens zullen blunderen. En dan sta ik op uit de voorste rij en zal hen aanwijzen en zeggen: Wat een sukkel ben jij, wat toch een beklagenswaardige sukkel!

(Met de zonnebril bedoelde Cor teamgenoot Yge V., die zich in de schaakzaal graag achter een zonnebril verborg)

Hij had overigens na afloop de zaal verlaten met de mededeling "Ik doe niet meer mee", een uitspraak die hij gelukkig geen gestand deed. In de resterende drie ronden speelde hij gewoon wel weer mee, en ook het volgende seizoen in de eerste klasse was hij nog voor Philidor van de partij.

Kamstra's meesternorm

De grootste winst van het VB-Accountantstoernooi voor het Friese schaakleven is het feit dat de eigen spelers gelegenheid krijgen om hun krachten te meten met spelers uit binnen- en buitenland. In de vorige rubriek is dat al even aangegeven. De ogst die werd binnengebracht is niet gering: Cor Kamstra 5 punten, Yge Visser, Jan Hants en Wyb Zagema 4½; Babak Trudhvar, Michiel de Jong, Janes van der Wal 4; Bas van der Lijn 3½; Eckke Wiersma en Jan Boersma 3 punten. Dat zijn 40 punten uit 90 partijen en in dit selectie gezelschap!

Het beste resultaat werd behaald door Cor Kamstra uit Sneek, maar tegenwoordig in Groningen wonende. Hij heeft een zogenaamde meesternorm behaald, de eerste stap op de weg naar de benoeming tot internationaal meester door de wereld schaakfederatie, de FIDE. Om de titel te verkrijgen zal hij dit resultaat nog tweemaal moeten herhalen.

Cor Kamstra heeft een wat vreemd aandrende stijl die vooral tot uiting komt in zijn voorliefde voor een opening die op het eerste gezicht spot met alle geldende regels. Hieronder zijn partij tegen de Chileense/Nederlandse grootmeester Roberto Cifuentes Parada uit de eerste ronde, een partij waarmee Cor meteen zijn visitekaartje afgeeft.

Wit: Cifuentes. Zwart: Kamstra. (Leeuwarden 1983).

Moderne verdediging (Koningsincheckto)

1. d4 g5 2. e4 Lg7 3. Pf3 e6 4. Pc3 d6 5. a4 Paf6? (De zwartspeler heeft het recht om aan de tegenstander overgelezen. Nu zondigt hij ook nog tegen een andere regel uit de tijd van Tarrasch: ontwikkel nooit een paard naar de raad).

6. Lxb6 baxb 7. d-d in samenwerking met zwart heeft in zijn loperpaar en de open b-lijn wel degelijk tegenspel.

8. Ph6? 7. b-d 0-0 8. h3 Pc7 9. Lf4 e6 10. Dxb2 Pf7. (Pas nu blijkt

de zin van zwarts opstelling: de paarden zijn op redelijke plaatsen terecht gekomen en de gehele zwarte stelling lijkt op een moeilijk te nemen vesting).

11. Lc4 e6! (Houdt zich terecht alle mogelijkheden voor. Direct 1. ... e5 12. Le3 geeft wit meer spel).

12. Tfe1 De7 (Hier was 12. ... a5 nauwkeuriger).

13. b4 Kh8 14. b5 e6 15. Lc3 f6? 16. exf5 d6? (Betekent een pionoffer maar 16. ... gxf5 17. dxe5 dxe5 18. Pg5 f4? 19. Fx17+ Txf7 20. Lxf7 fxc3 21. Txe3 Dxf7 22. Dd8+ is niet aantrekkelijk).

17. fxg6 hxg6 18. Lf1 e4 19. Pg3 Pe6 20. Pxf7+ Txf7 21. bxc6 hxc6 22. Tab1 Dh6 23. Pe2 Lxb6 24. e3. (Erg voorzichtig. Goed is 24. Pf4 Lxf1 25. Fxe6, of 24. ... Pxd4 25. Lxa6).

24. ... g5 25. Pg3 Lxf1 26. Txf1 Pf4 27. f3? (Kost zonder meer een pion. Beter is 27. e4).

27. ... exf3 28. Txf3 Pch3+ 29. Kh1 Pf4 30. Lxf4 gxf4 31. Ph5? (Met 31. Fe2 Lh6 32. Pe1 benevens Pd3 kan wit nog enig initiatief handhaven. Nu volgt een onaangename verrassing).

31. ... Dg6 32. Tbf1,

32. ... Dxb5+! 33. Th3 Dxb3+ 34. gch3 f3. (De kracht van deze vrijloop is zo groot dat zwart voldoende compensatie heeft voor de dame).

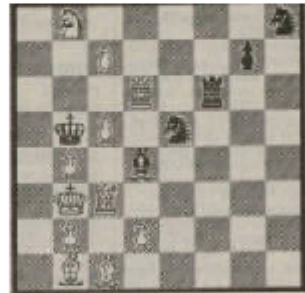
35. Tf2 Tg6 36. Kgl? (De witspeler doet in tijdnood de verkeerde keus. Nodig was 36. Dg6).

36. ... Lh6 37. Dd5 Tg8+! 38. Kf1 Te8! (Nu blijkt dat de koning op f1 slecht staat want 38. Txf3 Txf3+ 40. Dxf3 Td8 kost de dame).

39. Dd6 Le8 40. Dxe7. (De toren kan niet oprij: 40. Th2 Tg8 41. Th1 f2 benevens Tg1+).

40. ... Lxf2 41. Kxf2 Te2+ 42. Kf1 f2 43. Db8+ Kh7 44. Db1+ Te1 en wit gaf het op. Er is geen verdediging tegen de dreiging 45. ... Kg7 en Te1+. Kamstra heeft zijn tactische kansen uitstekend waargenomen!

Probleem nr. 2105 van R. van der Berg. Franseer (Het Toernooiprobleem)

Wit: Kb3, Tc3 en d6. Lb1 en c1. Pb4, pionnen b2, b4, e6, e7, d21111. Zwart: Kb5, Tf6, Ld4, Pe5 en h8, pion g7 f6)

Wit speelt en geeft rook in twee zetten.

Oplussing in de volgende rubriek.

Oplussing van studie nr. 2104 (Jacobs). De stelling is wit: Kd8, pionnen b5, h2; zwart: Ka7, pionnen a6, b7. Na het voor de hand liggende 1. b6+Kb8 2. h4 a5 3. b5 a4 4. h6 a3 5. h7 a2 6. h8d a1d 7. Dxa1? is het pat. Maar wit speelt 7. Dg8! (Niet 7. De8 Dg7?!) 7... Da2 8. De8! Da4 9. De5+ Ka8 10. Dh8! en mat. Een schitterende studie!

Haije Kramer

In 1998 keerde hij terug voor een tweede termijn. Zes seizoenen lang, t/m 2003-2004, maakte hij nog deel uit van het eerste, dat tevergeefs trachtte terug te keren in de meesterklasse. Daarna hield hij het echt voor gezien. Uit de 108 gespeelde partijen scoorde hij in totaal 59½ punt, dat is een percentage van 55,1%

Cor had een bijzondere stijl van spelen, passend bij zijn geheel eigen openingsrepertoire. Met zwart greep hij gewoonlijk terug op de moderne verdediging met 1... g6, waarna hij zijn paarden dikwijls niet naar het centrum toe ontwikkelde, maar via h6 en/of a6. In het VB-Accountants toernooi van 1993 te Leeuwarden, waarin hij een meesterresultaat scoorde - zijn enige overigens - , wist hij op die wijze o.a. de destijds langdurig in Nederland verblijvende Chileense grootmeester Roberto Cifuentes te verslaan. Haije Kramer analyseerde die partij in zijn schaakrubriek van 11 september 1993 in de Leeuwarder Courant.

Het teruggetrokken leven dat hij leidde, het feit dat er geen enkele rouwadvertentie in een noordelijke krant verscheen en het samenvallen van zijn uitvaart samen met een ronde in de landelijke schaakcompetitie, zorgden ervoor dat er bij zijn afscheid in Sneek slechts één schaker aanwezig was. Wietze Jongsma hoorde via een kennis dat op de site van de Groninger Combinatie gewag gedaan werd van zijn overlijden en begaf zich op zaterdagmorgen 2 april naar Sneek. Hij vertelde dat hij daar in het uitvaartcentrum zo'n 30 familieleden aantrof, alsmede drie medebewoners (studenten) van het studentenpand in de Groninger binnenstad, waar Cor de laatste 33 jaar gewoond had. Het leek er sterk op dat die ook heel weinig contact met zijn familie, grotendeels in Sneek woonachtig, onderhield.

Op de foto hieronder uit de Leeuwarder Courant is hij geportretteerd als kampioen van de FSB in 1990. Naast hem Geertje van Oudheusden, kampioen bij de dames.

